

Iva Návojská Pechmanová

Sedmadvacetiletá grafická designérka a MgA. na volné noze z Brna se zasloužila například o vizuální styl Kroměříže. Ukázky její tvorby můžete shlédnout na jejím webu www.pinxit.cz.

Jaká byla tvá cesta ke grafickému designu?

No, mně to bylo svým způsobem asi dáno, první pokusy dělat něco výtvarného, pokud se to tak dá nazvat, nastaly v „lidušce“ a pokračovaly úspěšným přijetím na Střední školu uměleckých řemesel v Brně. Zde jsem prožila rozhodně nejúžasnější roky studií. Studovala jsem „Užitou grafiku“ se specializací na „Vědeckou ilustraci a kresbu“ pod vedením skvělého akademického malíře Pavla Dvorského. Ve čtvrtém ročníku jsem měla naprosto jasno, že se zkusím přihlásit na vysokou uměleckou školu. To, že to bude právě obor Grafický design, rozhodla jak těžká situace ve volném umění, tak to, že jsem k designu měla asi nejbliž. No, i když... :) Chtěla jsem se naplno věnovat grafickému designu, volnému umění, kresbě, perokresbě i grafice, ale lákal mě také produktový design a jiné, prostě vše, k čemu jsem přičichla. Jen ten čas bohužel nebyl a není. Přes velké síto na přijímacích zkouškách jsem prošla a nastoupila na Fakultu výtvarných umění v Brně, do ateliéru Grafického designu. Ateliér vedl výborný člověk-pedagog Mgr. Václav Houf, který nám dával obrovskou volnost v tvorbě, byl pro alternativní přístupy a přesahy do jiných oborů. Je pravda, že ateliérová tvorba tak balancovala na pomezí volného umění a grafického designu, ale podle mého názoru to bylo skvělé, neboť v praxi si to člověk dovolí jen velmi těžko.

Při studiu na vysoké škole jsi zároveň několik let externě pracovala pro grafické studio. Jak to šlo dohromady se studiem a co tě přimělo přejít na volnou nohu?

Skloubit studium a práci šlo poměrně snadno zvláště proto, že šlo o stejný obor, navíc mě obojí, alespoň ze začátku, naplňovalo. V agentuře jsem se v podstatě naučila dělat grafický design, pochopila jsem určitá pravidla a zákonitosti, což bych se ve škole naučila jen těžko. Přes to všechno byl člověk v neustálém tlaku

zákazníků, account managerů, hlavního grafika a art ředitele a veškerá vlastní invence a zapálení se ztrácelo v záplavě kompromisů. Navíc všichni vyžadovali určitý styl, který byl agenturou ověřený, jako fungující vůči zákazníkům. Větší odchylka ze směru zajetých kolejí byla v podstatě nemožná. Konečné rozhodnutí jít na volnou nohu po ukončení vysoké školy padlo v okamžiku, kdy jsem měla pocit, že anonymní práce pod hlavičkou studia mě

zkušenost v oboru třeba, než je člověk schopen začít fungovat nezávisle?

Myslím, že oba roky můžu zhodnotit celkem pozitivně. Mám pocit větší tvůrčí volnosti a dělám věci, které mě baví. Je tu sice stále boj mezi tím, jakým způsobem chci dělat věci já, a přáním zákazníka. Naštěstí už odpadá omezující faktor, jako jsou požadavky a mantinely grafického studia. Je velká škoda, že se zatím v naší zemi lidé nenaučili důvěřovat grafickým designérům a stále je neberou jako odborníky, ale jako nástroj, kterým si realizují své představy či nápady. Je mi jasné, že to k naší branži patří, přesto tajně doufám, že přijde zákazník s úžasným projektem a nechá mi naprosto volnou ruku. Zkušenost s agenturou asi není třeba, ale já jsem za ni svým způsobem vděčná. Člověk rychle pozná, jak věci fungují, co zákazníci vyžadují a osamostatnění je jednodušší. Člověk prostě ví, do čeho jde.“ Pro freelancera je hlavně podstatná sebereflexe, odhodlání a dokázat se suverénně pohybovat v právnícko-manažerské oblasti, s níž mám bohužel problémy doted’.

Po Skákalovi jsi na rok zdědila projekt JazzFestBrno. Můžeš nám práci na něm přiblížit?

Předem chci říct, že jsem za to moc ráda, i když to byl náročný úkol převzít takovou zakázku a tím i odpovědnost po Skákalovi. Největším úkolem a zároveň motivací bylo udělat vizuál JazzFestu stejně dobře fungující, ale graficky jiný, než byl doposud.

Ve všech předchozích ročnících byly použity výrazné barvy, proto jsem se rozhodla černobílou koncepcí tento ročník odlišit. Dále jsem pracovala s fotografiemi skvrn a skicami hlavních hvězd festivalu. Tím jsem si trochu „zavážíla.“ Zpracování každé nové inserce, plakátu, billboardu aj. obnášelo i zásah do fotografií a skic, což bylo časově velmi náročné. S prací takového rozsahu jsem se zatím nesetkala, ani návrh vizuálního stylu pro město Kroměříž ne-

nenaplňuje a že se nedokážu rozvíjet, a v podstatě mi to ani není dovoleno. Přejichod z agentury na volnou nohu nebyl takovým kontrastem, neboť jsem byla zase oslovená grafickými agenturami. Aktuálně se mi celkem často daří pracovat pro samostatné zákazníky a s agenturami spolupracuji jen občas.

Jak zpětně hodnotíš své necelé dva roky freelancingu? Myslíš, že je delší pracovní

Foto: Zuzana Hrivňáková

Máš i nějaké další aktuální úspěchy, které bys ráda zmínila?

Pro Portu jsem vytvořila soutěžní návrh Moravské zemské knihovny v Brně. Snažila jsem se o nekomplikované moderní logo, které bude dobře fungovat za každých okolností. Grafický symbol složený z tří čar, linek, dvou svislých a jedné nakloněné vychází ze svislých tahů písmen zkratky MZK, zároveň znázorňuje samotné hřbety knih opřené v knihovně.

Návrh i přes určité peripetie zvítězil. Jiné soutěžící studio označilo náš návrh za kopii loga Svět knihy 2008. Osobně v nich podobnost nevidím, až na zvolený font DIN Pro v typografii. Logo zadavatel nechal odborně posoudit, zda nejde o kopii. Posudek pro nás vyzněl pozitivně a logo tedy bude realizováno.

Osobně se pokusím svými návrhy přesvědčit, že za to můj logotyp stojí. Pokud by se podařilo realizovat kompletní vizuální styl knihovny i s orientačním systémem, budu za to nesmírně vděčná. Bude to pro mě ohromná výzva a myslím, že i krásná reference. Nerada bych, aby veškeré návrhy zůstaly uzavřené v manuálu, který nikdo nikdy neuvidí a nepoužije.

Realizuješ se umělecky i ve volném čase, např. na vlastních projektech?

Poslední čtyři roky se pokouším dělat potisky triček. Problém byl však v tom, že nepustily vlastní šatník. :-). Maximálně se dostaly ke kamarádům a rodině. Dlouho jsem si představovala, že si budu trička tisknout sama pomocí sítotisku. Po pár nezdařilých domácích pokusech jsem snahu na nějakou dobu vzdala, než si zřídím vlastní dílnu. Prozatím si nechávám tisknout trička jinde. Se švagrovou jsme se rozhodly, že nastal ten pravý čas na realizaci mého snu o vytváření originálních triček, který navíc rozšíříme o sortiment moderních designových šperků. Výstupem bude během dvou týdnů spuštěný e-shop www.pinx.cz. Do budoucna bych ještě chtěla e-shop rozšířit o jiné produkty, ale to je zatím jen myšlenka.

A na závěr. Jakým směrem by ses do budoucna ráda ubírala?

Ráda bych určitě zůstala u grafického designu, konkrétně u jednotného vizuálního stylu. Myslím, že je to moje poměrně silná stránka a baví mě ta rozmanitost. Miluji navrhování logotypů a hledání jednoduchých, srozumitelných grafických zkratk a estetických tvarů, vystihujících záměr věci. Možná bych chtěla častěji zasahovat do interiérů, ať už orientačním systémem nebo koncepčním řešením prázdných a fádnic ploch firem, restaurací, obchodů apod. Ráda bych si zkusila spolupráci i s jinými výtvarníky, třeba oděvními návrháři, produktovými designéry, fotografi a architekty. Člověka to posouvá a obohacuje.

Jakub Krčmář